

490. Brojevi *tri* i *četiri* dolaze uza sva tri roda. U sintagmatskim se odnosima oni kad je riječ o muškome i srednjemu rodu ponašaju kao broj *dvâ*: *Ondje su bila i tri (četiri) muškarca*, *Ta će vaša tri (četiri) stada morati biti premještena na drugo mjesto*.

491. Brojevi *tri* i *četiri* uz imenice ženskoga roda u sintagmatskim odnosima dolaze u množini ženskoga roda: *Ondje su bile i tri (četiri) žene*.

492. Tako se ponašaju brojevi *dvâ*, *tri* i *četiri* i kad su sami i kad su u pratnji kojega drugog broja. Evo primjera kad su u pratnji drugoga broja: *Stigla su dvadeset dva kamiona*, *U bolnici su se našla i dvadeset tri djeteta*, *Na pokus su pozvane trideset četiri djevojke*.

493. Uz broj *dvâ* rabe se i brojevi *oba* i *obadvâ*, koji se u sintagmatskim odnosima ponašaju kao broj *dvâ*: *Oba (obadva) su bila spremna za utrku*.

494. Na mjestu se broja *dvâ* za ženski rod rabe brojevi *dvije* i *obadvije*. I uz njih se, kao i uz brojeve *tri* i *četiri*, u sintagmatskim odnosima rabi množina ženskoga roda: *Ondje su bile i naše dvije studentice*. *Obje su bile vrlo aktivne*.

495. Uz brojeve se od *pêt* dalje, i kad su sami i kad su u pratnji kojega drugog broja, u sintagmatskim odnosima rabi srednji rod jednine. Imenice i zamjenice uz njih dolaze u genitivu množine: *Pet studenata polagalo je ispit u trećem ispitnom roku*; *Neće biti dovoljno ako ih bude i sto pedeset*, kako kažeš.

496. Brojeve *tisuću*, *milijûn* i *miliјârdu* u ustrojstvu viših brojeva zamjenjuju imenice *tisuća*, *milijûn* i *miliјârda*. Usp.: (9 800 700 150) *dêvet milijârdi ôsamstô milijûnâ sêdamstô tisûćâ stô pedeset*.

497. Tako i broj *stô* može zamijeniti imenica *stôtina*. Usp.: (767) *sêdam stôtinâ šezdeset sêdam*.

498. Ta imenica (*stôtina*) može poprimiti značenje broja (*stôtinu*) i rabiti se mjesto broja *stô*. Usp.: (150) *stôtinu pedeset* (uz *stô pedeset*).

Sklonidba glavnih brojeva

499.	Od glavnih brojeva sklanjaju se <i>jèdan</i> , <i>dvâ</i> , <i>dvije</i> , <i>trî</i> i <i>čètiri</i> . (Kao <i>dvâ</i> sklanjaju se <i>ðba</i> i <i>ðbadvâ</i> , a kao <i>dvije</i> – <i>ðbje</i> i <i>ðbadvije</i> .)
1.	<i>jèdan</i>
N:	<i>jèdan-Ø</i>
G:	<i>jèdn-og</i> , <i>jèdn-oga</i>
D:	<i>jèdn-om</i> , <i>jèdn-omu</i> , <i>jèdn-ome</i>
A:	(za živo) <i>jèdn-og</i> , <i>jèdn-oga</i>
(za neživo) <i>jèdan-Ø</i>
L:	<i>jèdn-om</i> , <i>jèdn-omu</i> , <i>jèdn-ome</i>
I:	<i>jèdn-ím</i>
	<i>jèdna</i>
	<i>jèdno</i>
	<i>jèdn-a</i>
	<i>jèdn-o</i>
	<i>jèdn-é</i>
	<i>jèdn-og</i> , <i>jèdn-oga</i>
	<i>jèdn-ōj</i>
	<i>jèdn-om</i> , <i>jèdn-omu</i> , <i>jèdn-ome</i>
	<i>jèdn-u</i>
	<i>jèdn-o</i>
	<i>jèdn-ōj</i>
	<i>jèdn-om</i> , <i>jèdn-omu</i> , <i>jèdn-ome</i>
	<i>jèdn-ōm</i>
	<i>jèdn-īm</i>

1. jèdan	jèdma	jèdno
N: jèdan-Ø	jèdn-a	jèdn-o
G: jèdn-og, jèdn-oga	jèdn-ē	jèdn-og, jèdn-oga
D: jèdn-om, jèdn-omu, jèdn-ome	jèdn-ōj	jèdn-om, jèdn-omu, jèdn-ome
A: (za živo) jèdn-og, jèdn-oga (za neživo) jèdan-Ø	jèdn-u	jèdn-o
L: jèdn-om, jèdn-omu, jèdn-ome	jèdn-ōj	jèdn-om, jèdn-omu, jèdn-ome
V: jèdn-īm	jèdn-ōm	jèdn-īm

2. dvâ	dvije
N: dv-â	dv-ije
G: dv-àjû	dv-ijû
D: dv-àma	dv-jèma
A: dv-â	dv-ije
L: dv-àma	dv-jèma
I: dv-àma	dv-jèma
3. trî	četiri
N: tr-î	četir-i
G: tr-ijû	četir-ijû
D: tr-ima	četir-ima
A: tr-î	četir-i
L: tr-ima	četir-ima
I: tr-ima	četir-ima
4. Uz imenice to izgleda ovako:	
a) dvâ (òba, òbadvâ) muškárca, sèla	
dv-àjû (ob-àjû, obadv-àjû) mùškárâcâ, sélâ	
dv-àma (ob-àma, obadv-àma) muškárcima, sélîma	
b) dv-ije (öb-je, öbadv-ije) žène	
dv-ijû (ob-ijû, obadv-ijû) žénâ	
dv-jèma (ob-jèma, obadv-jèma) žénama	
c) tr-î muškárca, žene, sèla	
tr-ijû mùškárâcâ, žénâ, sélâ	
tr-ima muškárcima, žénama, sélîma	
d) četir-i muškárca, žene, sèla	
četir-ijû mùškárâcâ, žénâ, sélâ	
četir-ima muškárcima, žénama, sélîma	
1. Ako padeži brojeva dolaze s prijedlozima, sklonidba brojeva nije obvezatna. Tako se može reći i: <i>To sam čuo od dva muškarca</i> i: <i>To sam čuo od dvaju muškaraca</i> , i: <i>Otišao je s dvije žene</i> i: <i>Otišao je s dvjema ženama</i> , i: <i>Iz ona dva sela nema nikoga</i> i: <i>Iz onih dvaju sela nema nikoga</i> , i: <i>Od spomenute četiri studentice jedna će biti izabrana kao predstavnica studenata u fakultetskome vijeću</i> i: <i>Od spomenutih četiriju studentica jedna će biti izabrana kao predstavnica studenata u fakultetskome vijeću</i> , i: <i>Prošao je pored oba čuvara ne govoreći ništa</i> i: <i>Prošao je pored obaju čuvara ne govoreći ništa</i> .	
2. Prijedlozi pomažu da se i nesklonjivi brojevi uključe u komunikacijski odgovarajuće sintagmatske odnose. Usp.: <i>On se vozi čak s pet automobila</i> .	
3. U takvim se situacijama prijedlozima razrješavaju i odnosi koji se inače razrješavaju bez njih. Tako će se reći: <i>To su knjige naših studenata</i> , ali i: <i>To su knjige od pet naših studenata</i> .	